

Kral çıplak!

Mısırlı muhalif yazar Alâ El Asvani, ordunun hegemonyasına karşı direniş başlatan Tahrir gençliğini “çıplak krala hakikatle karşı koyan cesur çocuklar” olarak niteliyor: “Bu hakiki devrimciler Mısır’da en asil olanı temsil ediyor.”

ALÂ EL ASVANI

World Affairs Journal, 23 Kasım 2011

Mısır’da “Kralın Yeni Elbisesi” masalı sahneleniyor: Kralın gücünden korkan ya da armağanlarına tamah eden bakanlar hayali elbiseyi görebiliyormuş gibi yapıyor ve kralın çıplak olduğuna dair ışıl ışıl parıldayan hakikati hiçe sayıyorlar, halbuki hiçbir şey istemeyen ve hiçbir şeyden korkmayan masum çocuk hakikati söylüyor. Hüsnü Mübarek’i halleden büyük bir devrim yaşandı ve Yüksek Askerî Konsey (YAK) iktidarı geçiş dönemi için aldı. Bir dizi karar vasıtasıyla YAK, Mısırlıların gücünü azar azar tüketmenin ve devrimci güçler arasına nifak tohumları ekmenin yolunu buldu. YAK aynı zamanda onun gücünden korkan ya da iktidara gelebilmek için onu memnun etmeyi arzu eden siyasetçileri ve partileri ikna ederek kendi tarafına çekmeyi becerdi. Devrime sadık kalanlar yalnızca daha en başta devrim çağrısında bulunan ve özgürlüğün bedelini kanlarıyla ödeyen genç insanlar oldu. Bu hakiki devrimciler çıplak krala hakikatle karşı koyan cesur çocuk gibidir. Sokaklara dökülen,

ölümle yüzleşen ve yoldaşlarının öldürüldüğünü gören milyonlarca Mısırlının siyasal hırsları ve ülkelerini özgür, güçlü ve saygın görmek haricinde bir istekleri yok. Bu devrimciler Mısır’da en asil olanı temsil ediyor.

YAK’nin emriyle emniyet güçleri tarafından yapılan yeni katliam aslında hakikati tam manasıyla ortaya koyuyor. Artık olanları edebî kelâma müracaat etmeden, gizlemeye çalışmadan gerçekten olduğu gibi görmek bizim vazifemiz. Mısır’da yaşanmakta olan hakikat aşağıdaki gibi özetlenebilir:

YAK, Mübarek rejiminin temel bir bileşeni ve baştan aşağı suç ortağıydı. Mareşal Tantavi’nin ya da adamlarının Mübarek tiranlığına ya da cürümlerine itiraz ettiğini ya da aldığı kararlardan herhangi birini sorguladığını hiçbir zaman işitmedik. YAK devrime katılmadı; hatta Cemal Vakası’nda [656 yılında Ali ile Ayşe arasında yaşanan ve İslâm tarihinde Basra Savaşı ya da Ayşe’nin devesi etrafında cereyan ettiği için Cemal (deve) Savaşı/Vakası olarak bilinen savaşı zikrederek esasen Mübarek’in Ocak 2011’de göstericilerin üstüne develere binmiş paramiliter güçleri salmasını kastediyor—ç.n.] devrimcileri öldürsünler diye silahlı haydutları başıboş bıraktı ve devrimcileri korumak için müdahale etmedi. (Her ne kadar Tantavi daha sonra Mübarek’ten göstericileri öldürmek üzere emir aldığını inkâr etmiş olsa da) YAK’nin göstericilere ateş açmayı reddettiği doğrudur ve bu kesinlikle konseyin hanesine yazılacak ahlakî ve yurtsever bir tutumdur. Geçiş döneminde YAK’ye yönetim meşruiyetini devrimin kazandığı herkes için açık

olmalıdır. Devrimciler Mübarek’i çekilmeye mecbur ettikten sonra YAK’nin devrim namına hareket etmesine ve devrimin hedeflerini yerine getirmesine kendi iradeleriyle rıza gösterdiler. Fakat ne yazık ki, YAK devrimin failinden, Mısır’a, devrimin altını oyan ve onu rotasından saptıran, eski rejimi muhafaza eden ve onu devrime karşı saldırıya geçmeye muktedir kılan kararlar ve siyasalar dayatan zorba bir güce dönüştü.

YAK Mısır’da neredeyse mutlak bir denetime sahip, zira hem yürütme hem yasama gücünü elinde tutuyor ve bu yüzden Mübarek istifa ettiğinden beri Mısır’da cereyan eden her şeyin tek sorumlusu. Kanun ve nizamın çökmesi, haydutluğun yayılması, ekonominin bozulması ve turizmin azalması —tüm bunlar şimdi süratle seçimler seçilmiş sivil bir yönetim yaratana dek ülkeyi yönetecek bir devrimci güçler koalisyon hükümeti kurması gereken YAK’nin aldığı hatalı kararlardan kaynaklanıyor.

YAK devrimcilere karşı şiddetli bir baskı politikası benimsemiştir, fakat eşzamanlı olarak Mübarek rejimine bağlı, çoğu büyük katil, suçlu ya da hırsız olan herkese nazik ve had saffhada kibar davrandığını görüyoruz. Devrim esnasında yüzlerce Mısırlıyı öldürmüş ve binlercesini yaralamış polis memurları, eski İçişleri Bakanı Habib el-Adli ve hattâ Mübarek’in bizzat kendisi; bunların tümü adalet için süresiz teminat ve mümkün olan en iyi yasal ilgi ve tıbbî bakım ile sivil yargıların karşısında adil yargılanma ayrıcalığından yararlanıyor. Halbuki YAK genç devrimcileri düzmece suçlamalarla askerî mahkemelere sevk etmekte ve onları askerî cezaevlerine tıkmakta inat ediyor. Sivilleri askerî mahkemelere sevk

KASSİR VE ARAP BAHARI

Devrimci cesaret

FARÈS SASSINE

Kendi blogu, 23 Ekim 2011

Seine Nehri’nin iki yakasından Akdeniz’in kıyılarına, duvarlarla çevrilmiş Filistin topraklarından Suriye’nin ayaklanan mahallelerine ve ötesine, her yerde Arap Baharı denince akla gelen ilk isim öncü ve entelektüel Samir Kassir’dir. Kassir Sedir Devrimine en güzel yüzünü vermiş ve 2005’te alçakça katledilmişti. 2000’de “Şam baharının peşinde”, 2005’in Şubat ve Mart aylarında Beyrut olaylarının kalbinde, bu “durakları” birbirine bağlıyor, nasıl bir arada yürüneceğini gösteriyordu. Onun yaşayan mirasının temel noktalarını bir bir hatırlamanın zamanıdır:

1. Entelektüel ve ahlakî cesaret ve yaşam aşkıyla, ölümün kıskırtıcılığı da dahil bütün korkuların reddi.

2. İnsan aklına, zekâsına, aydınlığa, bireyleyin ve halkların haklarına hakaret anlamına gelen bütün adaletsiz, zorba, kan dökücü ve mafyöz rejimlere karşı isyan etme hakkı ve gör-

evi. Onların yalancı direniş ideolojilerini ve kâtiplerine, entelektüellerine, siyasetçilerine peşkeş çektikleri kudreti alaşağı etmektedir!

3. Entelektüelin görevi halihazırda ayaklanmaların yerine yenilerini koymak değil, onların yankısı olmak, onların tahlilini derinleştirmek, çelişkilerini azaltmak, birliği sağlamak ve etki alanını genişletmektir. Bir militan olarak Kassir, “Beyrut 2005” in kalıplarını yenilemek ve onları modern bir tefekküre dayandırmak için herkesten çok çalıştı. Bu biraz tepeden ve suç ortağı bakışın 2011’de vardığı yeri görse sevinirdi.

4. Samir; Lübnan, Suriye ve Filistin’deki, üç ülke, üç devlet ve üç devrimin organik birliğini idrak etmekle kalmadı, bunu mücadelelerinde olduğu kadar, kaniyla canıyla ve rüyalarında yaşadığı kadar, dengersizlikleri ve çelişkilerinin de üzerine gitti; sabit bir bakış açısını benimsemeyen, uyumun şart olduğu fikrine hep bağlı kaldı.

5. Kültürel ve politik alanla bütünleşen bu birlik kapalı bir mirasa hapsolmüyor. Yeniden

tarihin öznesi ve aktörü olma arzusuyla Araplar bütün açılımlara uyum sağlıyor: Modernite, Batı, Fransızca diline hakimiyet... Muhtelif açılardan bunu zaten yaptılar ve önyargıları bir kenara bırakarak yapmaya devam da ediyorlar.

6. Samir Kassir’in entelektüel cesaretinin veçhelerinden biri, topluluğun bir kanaat etiği içinde –Filistin davası haklıdır ama bu, Filistinlilerin üstesinden gelmesi gereken bir sorun olduğu anlamına gelmiyor– kendini tüketmesinin bu denli kolay olduğu bir zamanda bir sorumluluk etiğini tercih etmesidir.

7. Yılmaz bir özgürlük savunucusu ve modernite yandaşı olarak Samir Kassir’in gönlü asla, toplumsal adaleti ve yeryüzünün yoksun bırakılmışlarını gözetin bir soldan vazgeçmedi.

Cesaret ve cömertlik, yeniden tarihin öznesi haline gelebilmek ve varoluş imkânı için başkaldırma hakkı ve ödevi... Bütün adaletsizliklerin karşısında duranlara eşlik etmeyi ve onlara ilham vermeyi hiç bırakmayan bu oyuncudan alabileceğimiz başlıca dersler bunlar.

ÇEVİREN: **ALBİNA ULUTAŞLI**

Tahrir direnişi

etmek en temel adalet ilkelerine terstir, insan haklarının ihlalidir ve birbirini izleyen Mısır hükümetlerince imzalanan uluslararası antlaşmalarla uyumlu değildir. Fakat YAK, adı Milli Emniyet olarak değişmiş olsa da aynı yöntemlerle iş görmeye devam eden Devlet Emniyet Dairesi'nin yanı sıra yeni bir baskı silahını elinde tutmak istemiş- çesine sivilleri askerî adaletle sevkette ısrar ediyor.

YAK rejim ile devlet arasında hiçbir ayırım gözetmiyor ve bu yüzden eski rejimin yıkılmasını Mısır devletinin imha edilmesi olarak görüyor. YAK'nin Mısır'da en üst düzeyde kemikleşmiş bir biçimde duran Mübarek rejimini gayretli bir biçimde savunmasını açıklayan bu kavramsal karmaşadır. YAK yozlaşmış liderlerin polisini ve seçim yolsuzluğunu mümkün kılan yargının hâkimlerini tasfiye etmeyi reddetmiştir. Bir mahkeme kararı çıkana dek belediye meclislerini dağıtmayı reddetti. Millî Demokratik Parti'yi (MDP) feshetmeyi reddetti ve parti mahkeme kararıyla feshedildiğinde dahi YAK, MDP üyelerinin meclise girebilmek üzere yeni partiler kurmasına izin verdi. Devrimden on ay sonra, birçok devlet görevlisi hâlâ Mübarek rejimine canı gönülden bağlı ve onların iktidarda kalması devrime ve bir bütün olarak Mısır'a yakın bir tehlike arz ediyor. Yaşanan krizlerin büyük çoğunluğu, kargaşa çıkarmak ve mevkilerini kaybetmelerine ve yargılanmalarına ve hatta birçok durumda hapse girmelerine yol açacak değişimi engellemek isteyen Mübarek rejiminin artıklarınca tertip edilen suni krizler.

Siyasal güçlerle ilişkisinde YAK tarafsız ve adil değil. Kuralları bir kısım için uyguluyor ve diğerleri için uygulamayı savsaklıyor. YAK devrimci gençlik koalisyonları ve sivil toplum örgütlerinin malî kaynaklarını katı bir biçimde denetliyor. YAK üyesi General Roveyni, 6 Nisan Hareketi'nin genç üyeleri hakkında mesnetsiz ithamlarda bulundu ve bunları kanıtlamayı beceremediğinde özür dilemedi. Bu esnada Müslüman Kardeşler'in ve Selefilere seçim propagandası için bir günde harcadığı

milyonlarca paund YAK üyelerinin gözlerinin önünde, fakat asla bu paranın nereden geldiğini sormuyorlar. Selefiler ve Müslüman Kardeşler, zaman içinde ortaya çıkacak nedenlerden dolayı, YAK'nin yakın dostları, bu yüzden konsey onların malî kaynaklarını görmezden gelirken genç devrimcilere açık bir düşmanlık besliyor ve hâlâ Mübarek döneminde olduğu kadar aldatıcı ve dalkavuk olan devlet medyasında onların imajını kirletmeye çalışıyor. YAK'nin devrimcilere musallat olmasının tek açıklaması devrimcilerin konseye gerçekten meydan okuyor olması. Yağcı ve sinmiş değiller ve bedeli ne

olursa olsun devrimin hedeflerinden vazgeçmeyecekler.

YAK gerek askerî polis gerek emniyet kuvvetleri vasıtasıyla Mısırlıların haysiyetini defaatle baskı altına aldı, ezdi, öldürdü, istismar ve ihlâl etti. Barışçı göstericilere karşı işlenen her cürümden sonra YAK kendisini hem hâkim hem jüri yerine koyup soruşturmanın güvenilirliğinin temelini çürüterek askerî yargı aracılığıyla bir soruşturma yürütüyor. Bu soruşturmalar aynı anda rafa kalkıyor ve sonuçları hakkında asla bilgimiz olmuyor.

Göstericileri kim öldürdü ve kadın protestoculara bekâret kontrolü bahanesiyle cinsel tacizde bulunan kim? Ve bu suçlulara ne ceza verildi? Hiç. Bu yüzden Mısırlılar YAK'nin adaletine olan tüm güvenlerini kaybetmiş olma hakkına sahiptir.

Mısır'da yaşanan gün gibi açığa çıkmıştır. YAK sonunda Mübarek rejiminin Mübarek ve ailesi olmaksızın yeniden doğmasına yol açacak politikaları izliyor. Devrimi yarıda kesme ve basit bir darbeye dönüştürme süreci birkaç aşamada gerçekleştirilmiştir: Önce yenisini yapmak yerine eski anayasa değiştirildi, ardından devrimci güçler arasında bir bölünmeye yol açan referandum zorla kabul ettirildi, sonra genç devrimciler itibarsızlaştırıldı ve sıradan Mısırlılara suni krizler vasıtasıyla onları yıldırarak, devrim aleyhine döndürecek ve kendilerine dayatılan her şeyi kabul eder hâle getirecek baskılar yapıldı ve nihayet devrimcileri bastırmak ve onları devrimden önce buldukları mevkie geri itmek için katliamlar düzenlendi. Lâkin YAK'nin anlamadığı, devrimden sonra Mısırlıların korkudan kurtuldukları ve adaletsizliğe sonsuza dek boyun eğmeyecekleridir. Şimdi birleşip devrimi kurtarmak hepimizin görevidir. Tüm siyasal tartışmalar safları birleştirmek ve YAK'ye saygıdeğer ve iktidarı ordudan devralacak sivil bir temsil gücü seçilene dek idare edecek bir devrimci koalisyon hükümeti kurulması için baskı yapmak üzere ertelenmelidir. Mısır geriye gitmeyecek.

ÇEVİREN: ÖZGÜR GÖKMEN

Iraniumfobia

Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı'nın son İran raporunun yayımlanmasından ve ardı sıra yaşananlardan anlaşılın, Irak'ın işgalinden önce kurulan Gönüllüler Koalisyonu'nun –birkaç fire dışında– bıçakları bilemeye başladığı...

FBI'nın şefi Robert Mueller, örgütünün ortaya çıkardığı komployu anlattığı gazetecilere "Bir Hollywood senaryosu gibi görünse de, inanın değil" demek zorunda kalıyordu. 11 Eylül olaylarının üzerinden birinin ortaya çıkardığı bu komplonun içinde yok yoktu hakikaten de: İran hükümeti, Suudi Arabistan'ın ABD Büyükelçisi Adel-el Cübeyir'i, hem de ABD'de öldürmeyi planlamıştı. Aynı komplo, Washington'daki Suudi Arabistan ve İsrail Büyükelçiliklerine yapılacak bir saldırıyı da içeriyordu. Mueller'in açıklama yaptığı gün olan 11 Ekim'de, iki İranlı Mansur Arbabsiyar ve Golam Şakuri, New York'taki bir mahkemede El Cübeyir'e suikast düzenlemekle suçlandı. Mahkemeye göre, bu ikilinin planı, önce suikast, sonra Suudi Arabistan ve İsrail Büyükelçiliklerini bombalamak idi.

İran hükümeti doğal olarak kanıt sordu; o kanıtlar ise hiçbir zaman ortaya çıkmadı. Zaten bu komplo, birkaç hafta sonra yerini İran ile ilgili yeni bir gündem maddesine bıraktı: Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı (UAEA), 8 Kasım'da yayımladığı yeni bir rapor ile İran'ın nükleer başlık geliştirmeyi amaçladığına dair, şüphe uyandırıcı yeni bilgiler edindiğini söyledi. Bu bilgiler 24 sayfalık metinde sık sık "Üye Ülke" olarak anılan bir kaynaktan. Bilgilerde neler olduğuna gelince, İran'daki nükleer enerji bürokratik yapılanmasının şemasından, 'yeraltı kaynaklarının' UAEA'ya İran'a 'mal sattıklarını' anlatmasına kadar bir dizi iddia var. İşin ilginç ise, bu bilgiler işaret ettiği tüm olayların 2003 yılında durmuş olması. Rapordan elde edebileceğiniz, verilere dayandırılmış tek kanı, İran'ın 2003 yılına kadar bir şeyler pişirdiği; ancak 2003 yılında bunlara bir son verdiği. Ki bu da, ABD istihbaratının gerek 2007'deki ünlü raporunda, gerek bu raporun 2011 Şubatında yapılan güncellemesinde belirtilen bir kanı.

"ADAMIMIZ AMANO"

Peki, UAEA 2003'ten önceki kanıtlarla 2003'ten sonraki spekülasyonları neden bir araya getirir? Yanıtı ABD'li diplomatların UAEA'nın yeni başkanı Yukiya Amano'yu nasıl bildiklerinde. 16 Ekim 2009 tarihli, Wikileaks'e sızmış Viyana Büyükelçiliği notlarını okuyalım:

"UAEA'nın gelecekteki Genel Müdürü Yukiya Amano, iki haftalık bir Yönetim Kurulu ve Genel Kurul toplantısı trafiğinin öncesinde, Büyükelçi ile yaptığı toplantıda, ABD'ye adaylık sürecinde kendisini desteklediği için teşekkürlerini sundu ve ABD'nin Ajans'taki stratejik amaçlarını desteklediğini özenle vurguladı. Amano, Büyükelçi'ye kendisinin bağımsız olmasını haklı biçimde isteyen G-77'ye –üye 77 ülkeyi kastediyor– ödün vermesi gerektiğini anımsattı; ancak yüksek düzey personel alımından İran'ın nükleer silah programına kadar her stratejik kararda ABD'nin çizgisinde olduğunun altını çizdi."

Tabii, insan bir bu memlekette, bir de diplomasinin ikiye bölünmüş dünyasında rezil olamıyor. İzzeti Wikileaks'e düşmüş Amano'nun yönetim kurulu, bu raporun ardından,